

Regional utveckling
Maria Berglund
Tfn: 063-14 65 82 (ank 20582)
E-post: maria.berglund@regionjh.se

2020-02-25

RUN/13/2019
N2019/03238/RTL

Regeringskansliet, Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
Tillväxtverket
tillvaxtverket@tillvaxtverket.se

Återrapporering av villkorsbeslut 2019

Återrapporering 1 – Regionalt tillväxtarbete

Utifrån 5-7 §§ Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i dess lydelse fr.o.m. den 1 januari 2019 respektive 3, 5, 8-10 §§ förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska landstingen ge en sammanfattande beskrivning av verksamheten under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för att genomföra strategin har bedrivits.
- Vilka insatser som har genomförts, vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra samt hur de har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive programmen för europeiskt territoriellt samarbete.
- Vilken hänsyn som tas till de olika förutsättningarna som råder i olika delar av länet.

Redovisningen av insatser ska vara uppdelad på prioriteringarna i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt 2015–2020.

** Kommentar: Återrapporering 1 avser regionens regionala tillväxtarbete utifrån det regionala utvecklingsansvaret enligt lag, dvs. inte avgränsat till insatser som är helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Insatserna kan alltså vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, men även insatser med annan finansiering kan redovisas. Insatserna som efterfrågas är sådana som har initierats eller genomförts under året. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

1.1 Det regionala utvecklingsansvaret

1.1.1 Den regionala utvecklingsstrategin

- Beskriv kortfattat hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och

samordningen av insatser för genomförandet av strategin har bedrivits under året.

Den 18 december 2018 beslutade den regionala utvecklingsnämnden (RUN) om revidering av vår regionala utvecklingsstrategi (RUS). Revideringen startade den 1 januari 2019 och den reviderade versionen ska gälla från och med 2021. Under året har en stor kraftsamling gjorts kring revideringen som handlat om dokumentets innehåll men mycket fokus har också lagts på processen. Tonvikt har lagts på framsynhet, implementering av hållbarhetsaspekter, regional kapacitet, lärande och målstruktur samt att skapa delaktighet, inkludering och transparens. Vi byggde upp en process med fokus på tidshorisont 2050, en process som idag inkluderar samt mobiliserar ett stort antal aktörer från kommuner, näringsliv, civilsamhälle samt till viss del statliga myndigheter. Detta för att fånga in kvalitativ kunskap om vårt län och våra strukturer för att skapa en förståelse som inte går att se i offentlig statistik eller genom att endast involvera de aktörer som redan finns i befintliga samverkansarenor. Processen har från början intagit ett normkritiskt perspektiv med syfte att synliggöra eventuella brister och maktordningar både i dokumentet men även i befintliga i strukturer kring arbetet med den nuvarande regionala utvecklingsstrategin och dess målsättningar. Vi vill på detta sätt skapa förutsättningar för att bygga en mer hållbar struktur, både i dokument och process, som är inkluderande och som tar hänsyn till de olika inomregionala skillnaderna som finns inom Jämtlands län och de kopplingar som finns till regioner utanför länets administrativa gränser.

Det krävs samhällsomställning för att bemöta framtiden som en hållbart konkurrenskraftig region och det är tydligt i Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete att vi ska integrera ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet. När det gäller revideringen av RUS tog vi fasta på detta genom att i processen ha en tidshorisont på 2050. Det har löpande lyfts i olika mötesforum under processens gång att vi redan nu behöver påbörja arbetet med samhällsomställning, nya affärsmodeller samt nya arbetssätt för att kunna bemöta framtiden som en hållbart konkurrenskraftig region. Vi behöver kompetensutveckla varandra över sektorsgränser för att identifiera vilka insatser som behövs och vilka som ska genomföra dessa.

Genom att vi tidigt har bjudit in aktörer att vara aktiva medskapare i processen både vad gäller uppbyggnad av arbetssätt och reviderat strategidokument förbereder vi för genomförandet av strategin och dess prioriterade områden där olika aktörer kommer att ha olika roller. Revideringsprocessen är nytänkande och vi arbetar på ett nytt sätt vilket kräver extra resurser för implementering samt genomförande. Processen är uppskattad av externa aktörer vilket har gett kraft i genomförandet och kommer att ge oss nya insikter. Förhoppningen är att den extra energi som lagts på den förankrande processen kommer att underlätta för oss i genomförandet av den reviderade regionala utvecklingsstrategin

Denna kraftsamling kring revideringen av regionala utvecklingsstrategin handlar om att förbättra strukturer samt att i samverkan med andra aktörer utveckla det regionala tillväxtarbetet. Detta ökar förmågan att samordna och mobilisera för ökad regional kapacitet och leder till effektivare genomförande samt måluppfyllnad, där offentliga medel kan riktas än bättre till de områden där de ger mest effekt och skapar strukturer som gör att vi möter framtiden hållbart konkurrenskraftiga.

1.1.2 Utmaningar

- *Beskriv kortfattat vilka utmaningar som har varit särskilt aktuella under året vad gäller ert regionala utvecklingsansvar. Hur har dessa utmaningar hanterats?*

Grundläggande utmaningar

Jämtlands län är till ytan stort men befolkningsmässigt litet vilket får konsekvenser när det gäller resurser som beräknas på befolkningsunderlag. Region Jämtland Härjedalen dras sedan några år tillbaka med stora ekonomiska problem. Även om den regionala utvecklingsnämndens inte går med underskott så påverkas förvaltningsområdet av de stora ekonomiska problem som belastar hälso- och sjukvården då ledningen lägger stor del av sin tid och kraft på att få rätsida på den ekonomiska situationen. Möjligheterna att använda egna medel, skatteintäkter, för att bedriva regional utveckling är för Region Jämtland Härjedalens del klart begränsade. Utvecklingen i vårt län är mycket beroende av de regionala tillväxtmedlen i statsbudgetens utgiftsområde 19 och fonderna som finns för att förverkliga den europeiska sammanhållningspolitiken.

Region Jämtland Härjedalen kan inte nog betona vikten av god transportinfrastruktur för vår regionala och lokala utveckling och tillväxtarbetet. För länets basindustrier: besöksnäring, jord- och skogsbruk samt tillverkningsindustri är god transportinfrastruktur en avgörande förutsättning. Region Jämtland Härjedalen skulle gå så långt som att kalla transportinfrastruktur för en samhällsutmaning. Trafikverkets anslag till länet är otillräckliga och att beräkningsgrunderna måste förändras så att antal kilometer och mängden trafik räknas in vid fördelning av resurser. Det är ett stort tryck på transportsystemet kopplat till besöksnäringens säsonger. En tredjedel av Trafikverkets vägnät i länet är grusvägar. Det krävs ordentliga satsningar från statlig sida för att göra dessa vägar moderna och trafiksäkra året om.

Att samverka med statliga myndigheter är inte tillräckligt

Det regionala utvecklingsuppdraget finns nu i den direkt folkvalda församling som väljs av medborgarna i varje region – regionfullmäktige. Det är alltså medborgarna som, via sina folkvalda, utformar det regionala utvecklingsuppdraget i varje region efter regionens egna förutsättningar och ambitioner. Detta innebär en demokratisering av den regionala utvecklingspolitiken. Regeringen anser "...att den demokratiska förankringen av det regionala utvecklingsarbetet stärks och tydliggörs genom att landstingen övertar det regionala utvecklingsansvaret...". De som bor och verkar i regionen har bättre kunskap och förankring och är därmed bättre skickade att hantera dessa frågor. Invånarna har fått rätten att bestämma över hur utvecklingsarbetet ska prioriteras också på regional nivå. De får också möjlighet att i allmänna val utkräva ansvar av folkvalda regionpolitiker.

Vår politik vill inte nödvändigtvis samverka med nationella politiska företrädare - vi är medvetna om att systemet inte riktigt fungerar så - men med regeringskansli eller relevanta departement. I dialog med statliga myndigheter fastnar vi i hänvisningar till begränsningar i regleringsbrev. Myndigheter menar att de inte har rådighet i frågan, regleringsbrevet sätter stopp. Därför är det viktigt att det finns möjligheter att prata med regeringskansli eller relevanta departement. Statlig politik kommer förpackat i stuprör och vi upplever inte riktigt att det finns *ett* regeringskansli snarare tydliga avgränsningar mellan departement. Departement som är mer eller mindre tillgängliga och inbjudande. Det förvärrar vårt regionala utvecklingsarbete.

Långsiktighet i det regionala tillväxtarbetet innebär insatser längre än två eller tre år

Vi skulle vilja lyfta fram behovet av långsiktighet i nationell nivå s riktade satsningar. Det tar tid att forma och starta insatser såsom jämställdhetssatsningar, hållbarhetssatsningar och digitaliseringskoordinerande. Insatser som är av stor relevans för det regionala tillväxtarbetet men som blir tomteblöss och inte hinner forma nya strukturer för fortsatt

arbete eftersom projektperioden är två-tre år. Vi vill också flagga för att den nationella styrningen och på förhand specificerade kraven av erbjudanden och projekt blivit mycket större sedan nationell nivå valt att uppdra Tillväxtverket att forma insatser istället för att formulera insatserna i det årliga villkorsbeslutet. Ansvaret har flyttats från länsstyrelser till regioner, inte från länsstyrelser till Tillväxtverket. Det måste finnas utrymme för anpassning av insatser till regionala behov och förutsättningar. Det måste finnas utrymme för regionalpolitisk prägel.

1.1.3 Inomregionala skillnader - hänsyn till olika förutsättningar

- *Beskriv kortfattat vilken hänsyn som har tagits till de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet när det gäller regionens prioriteringar och insatser under året.*

I revideringen av regionala utvecklingsstrategin är ansatsen att förståelsen och kunskapen om de inomregionala skillnaderna kan förbättras och att hänsyn till dessa skillnader kan tas på ett annat sätt än idag. I revideringsprocessen anordnades därför workshops i varje kommun för att synliggöra de förutsättningar som finns i respektive kommun, vilken roll de har i det regionala sammanhanget och vilka funktionella samband som finns i kommunen, till grannkommuner och över läns- och landsgränser. Region Jämtland Härjedalen utlyste under 2019 1:1-medel för att olika aktörer i länet skulle ha möjlighet att kartlägga och ta fram rapporter som bidrag till revideringen av RUS. Dessa kartläggningar ska vara klara i februari 2020 och förhoppningen är att vi ska fånga in olika perspektiv från länet.

Region Jämtland Härjedalen har med delfinansiering från Tillväxtverket via konsulter genomfört en strukturanalys (som vi beskriver mer i återrapportering 3.2) där vi har tittat på de inomregionala skillnaderna geografiskt och funktionellt. Sju olika slags geografiska strukturer har identifierats i länet och landsbygderna är en av dem. Alla dessa sju strukturer har olika behov av insatser för att utvecklas.

- *Beskriv kortfattat om, och i så fall hur, arbetet med att stärka landsbygdernas förutsättningar har integrerats i det regionala tillväxtarbetet under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

En betydande del av Jämtlands län består av landsbygd vilket innebär att det inte går att separera från regional utveckling. Vi har utmaningar som till stor del beror på att vi är ett glest befolkat län med stora avstånd. En konsekvens av detta är till exempel att bredbandsutbyggnad inte är lönsam för kommersiella aktörer i delar av länet.

Revideringen av regionala utvecklingsstrategin har en referensgrupp kopplad till sig som har landsbygdernas förutsättningar i fokus, den gruppen har bland annat gjort en workshop kring den nuvarande regionala utvecklingsstrategin och har gett förslag till förbättringar utifrån deras perspektiv.

1.1.4 Inomregionala skillnader - anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

- *Har de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet påverkat fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder? Om ja, på vilket sätt?*

Det finns drygt 18 000 företag i Jämtland Härjedalen (aktiebolag, handelsbolag och enskild firma) och mer än 7000 av dessa har säte i Östersunds kommun. Här bor också merparten av regionens invånare, cirka 63 400 personer. Den minsta kommunen avseende invånarantal och antal företag är Ragunda kommun med ungefär 5 300 invånare och 800 företag. Antalet företag i olika kommuner som kan ansöka om stöd är en anledning till att det finns en skillnad i fördelningen av anslag 1:1 mellan kommuner. Mest företagsstöd, både i antal ärenden och kronor, har gått till Östersunds kommun och minst företagsstöd, i antal och kronor, beslutas till de kommuner som har lägst befolkningmängd och lägst antal företag; Bergs kommun, Ragunda kommun, Strömsunds kommun och Bräcke kommun.

Ärendenas karaktär påverkar stödets storlek i kronor. Stöd till större investeringar ger högre stödbelopp i kronor än exempelvis stöd till konsulttjänster. Stöd till rekreationsinfrastruktur som spår- och ledutveckling är en annan stödform som driver höga stödbelopp. Detta medför att kommuner med starka besöksnärlingsaktörer som söker stöd till rekreationsinfrastruktur och kommuner med många industriföretag som söker stöd till investeringar också utmärker sig avseende hur mycket företagsstöd som riktas dit. Strömsunds kommun som är en av de kommuner som får minst företagsstöd i både antal och kronor har den högsta genomsnittliga stödnivån i kronor per ärende på grund av industriföretags utvecklingssatsningar.

Fördelningen av företagsstöd är en fråga som kontinuerligt diskuteras av gruppen för kommunala tillväxtchefer som Region Jämtland Härjedalen sammankallar vilket även beskrivs i åiterrapportering 3.3. Fördelningen följs upp i Regionala utvecklingsnämnden vid två tillfällen per år.

När det gäller stöd till projekt är analysen av inomregionala skillnader svårare att göra. Ett projekt kan ägas av en aktör i en viss kommun men ha i uppdrag att skapa aktiviteter och sedermera bidra till regionala utvecklingseffekter i flera kommuner, ibland i hela länet.

Östersunds kommun är det administrativa centret i länet och många projektägande organisationer har lokaliserade i kommunen, såsom Almi Företagspartner AB, Jämtland Härjedalen Turism ekonomisk förening och Torsta AB. Dessa aktörer har dock i sina direktiv att arbeta för hela länets utveckling.

1.1.5 Inomregionala skillnader, andra medel för regionalt tillväxtarbete

- *Har de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet påverkat fördelningen av andra medel för regionalt tillväxtarbete (t.ex. egna medel)? Om ja, på vilket sätt?*

Vi beskriver i åiterrapportering 1.1.2 att möjligheterna för Region Jämtland Härjedalen är begränsade avseende att använda egna medel för att bedriva regional utveckling. Vi är i hög grad beroende av regionala tillväxtmedel och de fonder som finns för att förverkliga den europeiska sammanhållningspolitiken. Detta beskrivs även i rapporten *Regionalt utvecklingskapital* som dåvarande Sveriges kommuner och landsting tog från 2017.

1.2 Innovation och företagande

1.2.1 Innovation

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med innovation har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Som vi beskrivit i återrapportering 1.1 är vi ett län som är starkt beroende av det utvecklingskapital ESI-fonderna innebär. Under året som gått har vi arbetat med att ta fram en strategi för smart specialisering (S3). Det gör vi eftersom det framgår av Bilaga IV i *Förslaget till Europaparlamentets och Rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, m.fl.* att god styrning av den regionala strategin för smart specialisering är ett nödvändigt villkor för att kunna fördela medel inom det föreslagna politiska målet 1: *Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling*. Och för att Annex D i EU-kommissionens landrapport till Sverige föreslår att medlen för att realisera den europeiska sammanhållningspolitiken för Sveriges del ska landa i de politiska målen 1 och 4. Vår S3 gick på remiss i slutet av januari 2020 och vår ansats är att revidera vår regionala innovationsstrategi för att på ett bättre sätt möta de uppfyllnadskrav av det nödvändiga villkoret som presenteras i Bilaga IV.

Jämtlands län kännetecknas av ett mycket starkt småföretagande och entreprenörskap oavsett bransch, vilket särskiljer länet från andra. Investeringar i forskning och utveckling är låg i länet vilket bland annat beror på att små företag saknar forsknings- och utvecklingsenheter och förutsättningar för att själva driva större utvecklingsprojekt. För att försöka öka FoU-investeringarna i länet har vi startat projektet Resurscenter för Horizon som även förväntas leda till ökad samverkan mellan länets företag och universitet, utveckling av starka innovationssystem och utveckling av gränsöverskridande kluster.

Region Jämtland Härjedalen stimulerar även innovation genom fördelning av 1:1-anslag i form av innovationsstöd. Arbetet innebär samverkan med bland annat Almi och länets inkubator inom Peak Region AB. Region Jämtland Härjedalen är delägare i Peak Region AB som är en trippel-helix-plattform.

För att bygga kapacitet för omställning till cirkulär ekonomi i Jämtland, Härjedalen och Trøndelag driver vi projektet SMICE – Samskapande Mittnordisk Innovationsarena för Cirkulär Ekonomi. Projektet är processororienterat och har en samordnande och nätverkande roll i arbetet att mejsla fram hur cirkulär ekonomi kan bidra till regionens framtida utveckling. Vi vill med projektet till exempel stärka förutsättningarna för ett långsiktigt hållbart lokalt näringsliv bland annat genom att koppla samman näringsliv och FoU, forskning och utveckling, utveckla nya verktyg och metoder för affärsutveckling och driva på policyförändringar som gynnar innovation och cirkulära resursflöden. Erfarenheter från projekt förväntas bidra till utformandet av verksamhet kopplat till genomförandet av länsövergripande strategier som exempelvis RUS, smart specialisering och energi- och klimatstrategi.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort	Insatsens bidrag till	Resultat
-------------------------	-----------------------	----------

beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - <i>Prestation</i> - <i>Effekt på kort sikt</i> - <i>Effekt på lång sikt</i>
Regional strategi för smart specialisering	Framtagen strategi för smart specialisering kommer att bidra till de mål som ryms inom prioriteringen <i>Företagande, innovation, forskning och utveckling</i> i nuvarande RUS	Förväntad effekt på lång sikt: Kraftsamling och kapacitetsbygge för innovation och tillväxt inom de områden där det finns störst potential
Projektet Resurscenter för Horizon Ärende ID i Nyps: 2020 3106	Projektet bidrar till att uppfylla de mål som ryms inom prioriteringen <i>Företagande, innovation, forskning och utveckling</i> i nuvarande RUS	Förväntad effekt på kort och lång sikt: Fler aktörer i länet deltar i EU:s ramprogram för forskning och innovation
Ägarskap i Peak Region AB	Delägarskap med syfte att stärka insatserna för att uppnå de mål som ryms inom prioriteringen <i>Företagande, innovation, forskning och utveckling</i> i nuvarande RUS	Förväntad effekt på lång sikt: Stärkta möjligheter till innovationer i länet för ökad kapacitet och konkurrenskraft
Projektet SMICE – Samskapande Mittnordisk Innovationsarena för Cirkulär Ekonomi	Projektet bidrar till mål som ryms inom prioriteringen <i>Företagande, innovation, forskning och utveckling</i> och <i>Resurssnålare och effektivare nuvarande RUS</i>	Förväntad effekt på kort och lång sikt är ökad kapacitet för omställning till cirkulär ekonomi.

1.2.2. Företagande och entreprenörskap

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med företagande och entreprenörskap har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Då vårt eget utvecklingskapital är litet innebär det att vi behöver använda oss av finansiering från till exempel den Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) för att utföra utvecklingsinsatser. Det kan även vara svårt för kommuner och andra aktörer att hitta resurser för att själva ansöka om och genomföra olika utvecklingsprojekt. Det innebär att Region Jämtland Härjedalen ibland även är projektägare för projekt där det finns ett gemensamt behov i länet och där aktiviteter och insatser genomförs av andra aktörer än oss.

Utifrån de utvecklingsbehov som identifierats i den nationella strategin *Smart industri - en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige* driver Region Jämtland Härjedalen projektet Smart Industriell Modernisering JH med syftet att tillverkande företag i länet ska stärka sin konkurrenskraft genom systematiskt förnyelsearbete och omställning och ska bland annat

leda till ökad sysselsättning. En av de aktiviteter som har genomförts inom ramen för projektet är att vi tillsammans med övriga tre regioner i norra Sverige och Europeiska Investeringsfonden tagit fram ett förslag till hur ett garantiinstrument kan se ut. Företag på små arbetsmarknader upplever att investeringar hämmas beroende på att företagets säkerheter värderas utifrån företagets lokalisering och inte utifrån produkter, kassaflöde, och vilka affärer företaget faktiskt gör. Garantiinstrument syftar till att reducera de effekter som näringslivet påverkas av i glesbefolkade regioner genom att underlätta finansiering av investeringar. Arbetet för att hitta vägar till implementering av garantisystemet fortsätter och vi ser ett behov av stöd i detta från nationell nivå då det kan bli ett viktigt verktyg för ökad konkurrenskraft i glesa strukturer.

OECD:s studie av de nordliga glesbefolkade områdena i Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) slog bland annat fast att små och medelstora företag i norr behöver bättre tillgång till internationella affärsnätverk och riskvilligt kapital. Även EU-kommissionens rapport om investeringsbehoven i Arktis 2018 visar på en underutnyttjad potential som skulle kunna förverkligas genom ett bättre gränsöverskridande samarbete, särskilt vad gäller kapitalförsörjning och utvecklingen av olika finansiella instrument i områden med stora ytor och liten befolkning. Med detta som bakgrund har Region Jämtland Härjedalen tillsammans med övriga regioner i Sverige, Norge och Finland som ingår i nätverket NSPA deltagit i förstudien *Arctic Investment Plattform* som finansierats inom ramen för Interreg Nord. Finska Lappland har koordinerat förstudien som har undersökt behov och tittat på möjligheter att samordna stödsystemen i de olika länderna i en gemensam gränsöverskridande struktur. Förslaget efter förstudien är att gå vidare med ett genomförande för att därefter skapa en plattform för gemensamt investeringsfrämjande, gemensam teknisk och finansiell rådgivning, samt gemensam uppväxling av kapital med finansiella instrument

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
<i>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</i>	<i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation - Effekt på kort sikt - Effekt på lång sikt</i>
Projekt Smart Industriell Modernisering JH Ärende ID i Nyps: 2020 2181	Projektet bidrar till de mål som ryms inom prioriteringen <i>Företagande, innovation, forskning och utveckling</i> i nuvarande RUS	Exempel på prestation: Europeiska Investeringsfonden har utformat ett instrument som syftar till att reducera de effekter som näringslivet påverkas av i glesbefolkade regioner genom att underlätta finansiering av investeringar.

Arctic Investment Plattform	Projektet bidrar till de mål som ryms inom prioriteringen <i>Företagande, innovation, forskning och utveckling</i> i nuvarande RUS	Prestation 2019: Framtagen rapport Förväntad effekt på lång sikt förutsatt att vi väljer att gå vidare efter förstudien: Tillsammans i NSPA attrahera mer investeringar, koordinera olika typer av finansiering efter behov och kunna växla upp mer kapital med extern finansiering, samt öka internationaliseringsgraden och tillväxten bland små- och medelstora företag.
-----------------------------	--	--

1.2.3 Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

För att bygga infrastruktur för omställning behövs investeringar och utvecklingsarbete för energieffektivisering, omställning och miljödriven utveckling. Liksom under återrapporteringarna 1.2.1 och 1.2.2 genomför vi insatser genom projekt även inom miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor. Då flera aktörer har ett gemensamt behov har Region Jämtland Härjedalen valt att driva *Ramprojektet Energieffektiva företag- Jämtland Härjedalen* som syftar till att skapa energieffektivisering och omställning till förnybar energi i länets företag. Genom projektet växlar Region Jämtland Härjedalen upp anslag 1:1 med medel från ERUF och kan därigenom bevilja fler företag stöd till olika typer av energibesparande åtgärder. Stöd till energieffektiviseringsåtgärder är en egen stödtyp i Förordning (SFS 2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar som endast har tillämpats en gång tidigare nationellt vilket innebär att Region Jämtland Härjedalen således bygger nationell praxis med projektet.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
<i>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</i>	<i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - <i>Prestation</i> - <i>Effekt på kort sikt</i> - <i>Effekt på lång sikt</i>

<p>Ramprojektet Energieffektiva företag - Jämtland Härjedalen</p> <p>Ärende ID i Nyps: 0020 7622</p>	<p>Projektets insatser bidrar till de mål som ryms inom prioriteringen <i>Resurssnålare och effektivare</i> i nuvarande RUS</p>	<p>Prestation: Ökade möjligheter för i små och medelstora företag att genomföra energieffektiviseringsåtgärder</p> <p>Effekt på lång sikt: Länets företag bidrar till omställning genom att använda sig av förnybar energi</p>
--	---	--

1.2.4 Tidigare insatser inom prioriteringen innovation och företagande som har gett resultat eller effekter under året

Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019. Lägg vid behov till fler rader.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?
<p>OECD:s studie av de Nordliga glesbefolkade områdena i Northern Sparsely Populated Areas (NSPA)</p>	<p>Studien beställdes av NSPA och används som underlag till olika långsiktigt strategiska insatser. Exempelvis för att bygga upp Arktiska Investeringsplattformen, AIP som beskrivs i 1.2.2.</p> <p>Studien är även grunden bakom vårt arbete för att integrera det samiska perspektivet i tillväxtarbetet</p>

1.3 Attraktiva miljöer och tillgänglighet

1.3.1 Attraktiva miljöer och tillgänglighet

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med attraktiva miljöer och tillgänglighet genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet. (Observera att kommersiell och offentlig service respektive bredbandsutbyggnad redovisas separat under 1.3.2 och 1.3.3).*

En god transportinfrastruktur är ytterst betydelsefull för vår regionala och lokala utveckling och tillväxtarbetet. Genomförandet av åtgärder i Länstransportplanen har under 2019 varit 140% och förbättringar och åtgärder på det regionala vägnätet samt byggande av nya cykelvägar som planerats under lång tid har kunnat genomföras. Men som vi skriver i åiterrapportering 1.1.2 är inte detta tillräckligt för vår regionala och lokala utveckling och tillväxtarbete.

Regionaltågstrafiken har på sträckan Sundsvall-Östersund-Storlien ett ökat resande under 2019. Även SJ, den kommersiella tågtrafiken uppvisar goda siffror med resandeökningar på både dagtågs- och nattågstrafiken till länet. Antalet resande med flyg till och från länet har

minskat det senaste året vilket inneburit att ett av de två flygbolag som står för reguljärflyg till länet kraftigt dragit ner sina avgångar från oktober 2019 vilket lett till högre biljettpriser och sämre tillgänglighet. Tillgängligheten till och från länet och möjligheten att resa med tåg och flyg till rimliga priser och med avgångar som passar länsinvånare, näringsliv och besökare är av yttersta vikt och något som vi ständigt måste bevaka och påminna nationella nivå om.

Utöver den bevakning och det arbete vi gör för bibehållen och utvecklad tillgänglighet genomförs särskilda satsningar via projekt. Under två år genomför vi ett fördjupat strukturanalysarbete tillsammans med länets åtta kommuner och med finansiering från Tillväxtverket. Syftet är att belysa länets tillväxt- och arbetsmarknadsområden, strukturer, pendlingsstråk, tillgång till kommersiell service, skolor, vård med mera. Den rapport som tagits fram kommer att utgöra ett underlag i framtagandet av kommande översiktsplaner, infrastrukturplaner och reviderad regional utvecklingsstrategi.

Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun har sedan 2010 samverkat för att använda UNESCO Creative Cities Network (UCCN) som verktyg för affärskontakter, utbyten och kompetensöverföring för företag och regionala aktörer inom den kreativa och kulturella sektorn för att öka lönsamhet, konkurrenskraft och som en attraktion för turism och inflyttare till regionen. I UCCN gastronomigrupp finns 36 medlemmar globalt och Region Jämtland Härjedalen ansvarar för gruppens projektportfölj med över etthundra projekt.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning <i>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</i>	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation - Effekt på kort sikt - Effekt på lång sikt
Projekt Strukturanalys Jämtlands län Ärende id i NYPS: 206 815	Projektet förväntas bidra med underlag till reviderad RUS	Resultat på kort sikt är underlag till revidering av RUS Förväntat resultat på lång sikt är att investeringar och samhällsbyggande utan hänsyn till administrativa gränser
UNESCO Creative Cities Network (UCCN)	Mål RUS: <i>Fler företag inom kulturella och kreativa sektorn stärker länets attraktionskraft</i>	Prestation under 2019: erfarenhetsutbyten, informationsspridning om länet och kompetensutveckling Förväntat resultat på lång sikt:

		Stärkta företag inom kulturella kreativa näringar som också lockar fler besökare till länet
--	--	---

1.3.2 Kommersiell och offentlig service

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell och offentlig service har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Genom gott samarbetet mellan Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen har ett tidsbegränsat avtal där personal från länsstyrelsen lånats ut till oss för att slutföra projektet Stärkt samverkan för kommersiell service i Jämtland Härjedalen. En central nod i projektet är Serviceforum där kommuner, region och länsstyrelsen ingår och där dialog sker gällande kommersiell och offentlig service bland annat gällande innovativa lösningar, tillgänglighet och samordning. Ett fokusområde har varit att bredda bilden av service så att alla fem delar av kommersiell service tas upp i diskussioner och planer hos kommuner, länsstyrelse och region. Vi kan inte hantera någon av de fem utpekade delarna som en isolerad företeelse då alla måste beaktas för att bidra till att stärka den kommersiella och offentliga servicen på landsbygden i länet.

I dialog med Länsstyrelsen Jämtlands län beslutade Region Jämtland Härjedalen i början av 2019 att göra en särskild satsning på investeringar för kommersiell service genom att avsätta 10 mkr av anslag 1:1 till detta ändamål. Anledningen var att Länsstyrelsens tillgängliga medel inte kunde täcka behovet.

En stor utmaning är att finna resurser för de som arbetar med frågan och främst hos de offentliga aktörerna då det i ett ansträngt ekonomiskt läge hos region, länsstyrelse och kommuner finns en risk att frågan bli bortprioriterad.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
<i>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</i>	<i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. serviceprogrammet resp. den regionala handlingsplanen för genomförandet av Landsbygdsprogrammet</i>	<i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt</i>
Projektet Stärkt samverkan för kommersiell service i Jämtland	Bidrar till RUS-målet: En god service kan erbjudas alla	Prestation, exempel: Serviceforumet har bidragit till

Härjedalen	invånare	att stärka servicen genom att utöka budgeten med 10 mnkr till länets servicegivare Förväntad effekt på lång sikt: Projektet ska leda till att förbättra livsmiljön och förutsättningar att verka, bo och vistas i landsbygder för företag, boende och besökare.
------------	----------	--

1.3.3 Bredbandsutbyggnad

- Beskriv kortfattat hur arbetet med bredbandsutbyggnad har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet. Redovisningen ska innehålla uppgift om det arbete som har bedrivits utöver det som har utförts av de regionala bredbandskoordinatorerna.

Region Jämtland Härjedalen har en heltidsanställd bredbandskoordinator och det arbete som har utförts under året när det gäller bredbandsutbyggnad har skett inom ramen för bredbandskoordinatorns uppdrag. Därför listas inte heller några insatser i tabellen nedan.

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
(ange eventuellt ärende id i NYPS)	Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation - Effekt på kort sikt - Effekt på lång sikt

1.3.4 Tidigare insatser inom prioriteringen *Attraktiva miljöer och tillgänglighet* som har gett resultat eller effekter under året

- Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019. Lägg vid behov till fler rader.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?

1.4 Kompetensförsörjning

1.4.1 Regionalt kompetensförsörjningsarbete

- *Beskriv kortfattat hur det regionala kompetensförsörjningsarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om det arbete som har bedrivits utöver validering, regionalt yrkesvux och etablering av lärcentrum. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Regionalt kompetensförsörjningsarbete har under året inneburit planering för det fortsatta arbetet genom att ansöka om projektmedel för basfinansiering och utvecklingsprojekt. Vi är beroende av projektmedel vilket gör det svårt att få till en kontinuitet i arbetet. Samtidigt ligger mandatet för kompetensförsörjning på Arbetsförmedlingen och kommunerna vilket innebär att regionalt utvecklingsansvarigas roll till stor del handlar om att samverka och samråda och att driva det gemensamma arbetet framåt. Utöver att ansöka om projektmedel har arbetet därför fortsatt i olika samverkansarenor som till exempel ledningsgruppen för det regionala kompetensförsörjningsarbetet, branschråd, nätverket Yrkeshögskola och nätverk för arbetsmarknadschefer i länet. Vi har även deltagit i nationella sammanhang exempelvis kompetensförsörjningsdagarna som är ett samarrangemang mellan Tillväxtverket, Sveriges kommuner och regioner, Näringsdepartementet, Arbetsförmedlingen.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning i länet och en del av lösningen är att hitta vägar till sysselsättning för de personer som står långt från arbetsmarknaden. Region Jämtland Härjedalen har dialoger med ESF-rådet nationellt och regionalt hur den framtida ESF+ på bästa sätt kan bidra till de framtida kompetensförsörjningsutmaningarna.

1.4.2 Mål för kompetensförsörjningsarbetet

- *Beskriv vilka mål som har tagits fram för det regionala kompetensförsörjningsarbetet samt hur dessa ska följas upp.*

Målen för det regionala kompetensförsörjningsarbetet är samma mål som vi har i den regionala utvecklingsstrategins *prioritering Kompetens och kunskapsutveckling*. Målen är:

- Länets elever genomgår utbildning med uppnådd gymnasieexamen
- Fler i högre utbildning
- Näringslivsanpassade utbildningar
- Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling

Vi följer årligen upp målen i den regionala utvecklingsstrategin i den digitala rapporten *Läget i länet*, <http://lagetilanet.regionjh.se/> genom att titta på hur Jämtlands län ligger till i förhållande till andra län och/eller riket, vad som hänt aktuellt år och vilken trenden är de senaste 5–10 åren.

Under 2019 har en workshop för inspel till den reviderade RUS kopplat till målen för kompetensförsörjning genomförts med ledningsgruppen för det regionala kompetensförsörjningsarbetet

1.4.3 Insatser utifrån framtagna analyser och prognoser

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med analyser och prognoser har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen och Arbetsförmedlingen i Jämtland Härjedalen tecknade under 2018 en överenskommelse som identifierade att vi gemensamt skulle fokusera på statistik och analys bland annat för att skapa en gemensam bild av behoven på arbetsmarknaden. En utmaning i det planerade arbetet utifrån överenskommelsen blev Arbetsförmedlingens nya direktiv som bland annat innebar att de inte längre skulle ta fram prognoser på regional nivå. Utifrån det och de knappa resurser vi har såg vi möjligheten att arbeta vidare med frågan i utvecklingsprojektet *Matchning i praktiken* som finansieras av anslag 1:1 och Tillväxtverket. Dialogen och samarbetet utifrån de nya förutsättningarna har därmed fortsatt med Arbetsförmedlingen.

- *Lista de insatser som har genomförts utifrån framtagna analyser och prognoser under året. Redovisningen ska innehålla insatser utöver validering, regionalt yrkesvux och etablering av lärcentrum. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.*

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
<p>Två prognosläpp tillsammans med Arbetsförmedlingen</p> <p>Prognosläpp om länets arbetsmarknad har genomförts och länets aktörer har bjudits in att delta.</p>	<p>Region Jämtland Härjedalen har bidragit till prognosläppen med regionala perspektiv. Det har gjorts med ett jämställdhetsperspektiv som visat på utmaningar kopplat till skillnader mellan män och kvinnor.</p> <p>Underlaget som presenterats i prognosläppet kan användas som grund till beslut av aktörer som finner underlaget värdefullt, t.ex. branscher och utbildningsanordnare. Det kopplar då t.ex. an till RUS-målen om <i>ökade övergångar till</i></p>	<p><i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Prestation,</i> - <i>Effekt på kort sikt,</i> - <i>Effekt på lång sikt</i> <p>Det underlag som tagits fram och presenterats om länets arbetsmarknad kan utgöra underlag för planering på både kort och lång sikt för t.ex. kommuner, branscher och utbildningsanordnare.</p>

	<i>högre studier och näringslivsanpassade utbildningar</i>	
<p>Projekt Modell för matchning i praktiken</p> <p>Projektet har arbetats fram, beviljats och startat under året.</p> <p>Syftet är att ta fram en modell för hur vi jobbar med utbildningsplanering och aktiviteter utifrån det som framkommer som behov i processen.</p> <p>Ärende id NYPS: 20202807</p>	<p>Modellen för matchning förväntas bidra till bra beslut kopplat till två av målen i RUS: <i>Näringslivsanpassade utbildningar och Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling.</i></p>	<p>Det påbörjade projektet förväntas ge effekter gällande utbildningsplanering på både kort och lång sikt.</p>

1.4.4 Validering på regional nivå

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med validering har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen har under året haft en resurs på 50% som har haft fokus på validering. Fokus har varit hur vi i vår region, tillsammans med relevanta aktörer ska arbeta med valideringsfrågan, vilka aktörerna är och vilken roll och ansvar respektive aktör har. Under våren 2019 gjordes en kartläggning av vad som finns, pågående valideringsprocesser och vilka behov aktörerna ser. Därefter skedde under hösten en förankring av arbetet.

Arbetet har legat till grund för en konkretisering av ett förslag till en regional struktur för validering. Den regionala strukturen innehåller tre ambitionsnivåer som innebär att en större insats ger en högre kostnad och mindre insats en lägre kostnad. Behovet av en regional sammanhållning är tydlig och behöver tas med som en del i den framtida planeringen av hur vi finansierar och organiserar det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Samverkande aktörer är exempelvis Folkuniversitetet, Arbetsförmedlingen, aktörer som utför branschvalidering, Lärcentrum, Jämtlands Gymnasieförbund, Mittuniversitetet, Arbetsmarknadsenheterna på länets kommuner, Samling näringsliv samt andra utbildningsaktörer inom vuxenutbildningen.

Exempel på erfarenheter och utmaningar från det arbete som gjorts kring validering under året:

- Det är relativt lätt att få ett initialt intresse kring validering. I stort sett alla förstår att det är angeläget och att det är viktigt att vi skapar en sammanhållen lösning. På ett övergripande plan är det dessutom lätt att förstå sambanden, hur allt hänger ihop. Problemet är att det inte är lika enkelt i genomförandefasen, när allt bryts

upp på detaljnivå i konkreta delmängder.

- Ämnesområdet är stort och relativt komplext, med många olika typer av validering, på många olika kompetensnivåer och yrkesinriktningar. Det leder till det är få personer som har en övergripande kunskap om området.
- Uppdelningen leder till att det enbart genomförs ett fåtal valideringar inom respektive delområde, vilket in sin tur leder till att det inte byggs upp tillräckligt stor kompetens i genomförandefasen.
- Allt för ofta resulterar detta i kortsiktiga planer med knapp finansiering. Vanligtvis sker det projektfinansiering vilket medför nackdelar och kända svårigheter som ryckighet i genomförandet, återkommande perioder av nedgång och uppstart samt att det är få som någorlunda kontinuerligt jobbar med uppgiften.
- Delar av genomförandet baseras därtill på en finansiering som motverkar sitt syfte. Grundtanken med validering är att snabba på individen till högre formell kompetens. Tyvärr finns för få incitament till snabb genomströmning. Ett exempel är att en stor del av utbildningarna upphandlas med validering i upplägget. Det finns då vanligtvis inga incitament att godkänna annat än att validanden/kursdeltagaren är tvungen att genomföra hela utbildningen, eftersom ersättningsmodellen bygger på antal kursdeltagare. Samtidigt vill köparen av utbildningen inte betala för om utbildningsleverantören validerar att individer är godkänd för stora delar av kursen och samtidigt betala för de moment som dessa inte behöver genomgå för att nå examen.
- *Lista de insatser som har genomförts under året. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.*

Namn på insats och kort beskrivning <i>(ange eventuellt ärende id)</i>	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Förarbete Under våren 2019 genomfördes ett förarbete till grund för uppdraget att etablera regionala strukturer för validering i länet. Arbetet bestod bland annat i kartläggning av vad som finns och vilka behov aktuella aktörer upplever.	På lång sikt bidrar arbetet med validering till samtliga mål i RUS:en kopplat till kompetensförsörjning dvs.: <i>Länets elever genomgår utbildning med uppnådd gymnasieexamen, Fler i högre utbildning, Näringslivsanpassade utbildningar och Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling</i>	Baserat på de 5 stegen i arbetet med att etablera regionala strukturer för validering, enligt valideringsdelegationens förslag på upplägg, så har vi nått fram till det avslutande steget. Resultatet av insatsen är ett förslag på hur stödstrukturerna för validering ska utvecklas. Förutsatt att vi lyckas etablera en regional struktur förväntas arbetet leda till effekter på både kort och lång sikt. På kort sikt en lösning för individen att få sina kunskaper

		formaliserade och därmed större möjlighet till direkt matchning med en arbetsplats. På lång sikt en möjlighet för företag att växa om de har möjlighet att rekrytera de kompetenser de behöver.
<p>Förankring, identifiering av processer och sammanställning</p> <p>Under hösten 2019 har arbetet förankrats hos länets aktörer. Parallellt har pågående valideringsprocesser i regionen identifierats. En sammanställning över de olika delarna i hur vi löser kompetensförsörjningen har synliggjorts, med fokus på valideringens roll i helheten. Arbetet har legat till grund för en konkretisering av olika nivåer på regional struktur. Baserat på rekommenderad struktur har en plan för det fortsatta arbetet utformats.</p>	<p>På lång sikt bidrar arbetet med validering till samtliga mål i RUS:en kopplat till kompetensförsörjning dvs.: <i>Länets elever genomgår utbildning med uppnådd gymnasieexamen, Fler i högre utbildning, Näringslivsanpassade utbildningar och Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling</i></p>	<p>Effekten på kort sikt blir en bättre och mer utbredd validering som öppnar för att fler kvinnor och män kommer synliggöra och utveckla fler sidor av sin kompetens och därmed bli tillgängliga för en större del av länets arbetsmarknad.</p> <p>Effekten på lång sikt är att den regionala strukturen blir en stabil komponent i ett mer omfattande arbete med den regionala kompetensförsörjningen. Det kommer att resultera i att fler arbetsgivare får tag i rätt kompetens. En följeffekt blir att rörelsen uppåt på arbetskraften frigör fler möjligheter för de som står längst ifrån arbetsmarknaden. Resultatet blir därför en delmängd i det större arbetet med länets befolkningsutveckling.</p>

1.4.5 Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen har en *Överenskommelse mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner om regional samverkan* vilket är den modell som valts istället för ett kommunförbund. Inom ramen för överenskommelsen finns ett område som omfattar Arbetsmarknad och utbildning och i det har Region Jämtland Härjedalen ett uppdrag att samordna Lärcentra i länet. Vi är ett litet län med tanke på antalet aktörer vilket innebär att det pågående arbetet inom ramen för överenskommelsen med kommunerna och arbetet *Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning* är nära sammanlänkade.

Under året har vi sammankallat yrkesvuxrektorer i ett länsnätverk och utifrån nätverket sker samordning bland annat genom gemensam ansökan av yrkesvuxmedel för samtliga kommuner. Utifrån önskemål i nätverket har vi under året nyttjat resurser från det regionala kompetensförsörjningsarbetet för att följa upp elever som har studerat på yrkesvuxutbildningar i länet.

Utmaningarna i arbetet med regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning är framförallt att kommunerna är olika i organisation, resurser och arbetssätt. Det gör att det ibland kan vara svårt att göra saker tillsammans, samtidigt som det är en styrka att vi kan nyttja varandras olikheter.

- *Lista de insatser som har genomförts under året. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.*

Namn på insats och kort beskrivning <i>(ange eventuellt ärende id)</i>	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> <i>- Prestation,</i> <i>- Effekt på kort sikt,</i> <i>- Effekt på lång sikt</i>
Uppföljning av elever som studerat på yrkesvuxutbildningar	Resultaten och analysen ligger till grund för att kunna arbeta mer strategiskt med RUS mål: <i>Näringslivsanpassade utbildningar och Livslångt lärande för tillväxt och personlig utveckling</i>	Den genomförda uppföljningen och analysen har presenterats för relevanta aktörer (framförallt kommunernas vuxenutbildningsorganisationer). Resultatet förväntas vara ett underlag för utbildningsanordnare i deras utbildningsplanering.

1.4.6 Etablering av lärcentrum

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med etablering av lärcentrum har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv gärna även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Jämtland Härjedalen har under ett flertal år arbetat med samordning av Lärcentra inom ramen för *Överenskommelse mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner om regional samverkan*. Etablering av Lärcentra är därför inte något som vi har inkluderat i erbjudande i Villkor m.m. för budgetåret 2018 (N2017/07699/RTS) och har därför inte heller listat insatser nedan.

- *Lista de insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.*

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
<i>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</i>	<i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt</i>

1.4.7 Tidigare insatser inom prioriteringen Kompetensförsörjning som har gett resultat eller effekter under året

- *Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019.*

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?
Tidigare uppbyggd struktur med ledningsgrupp för regional kompetensförsörjning, deltagande i branschråd, drivande av Yrkehögskole-nätverk mm.	Den grund som tidigare skapats har varit en förutsättning för nuvarande och även fortsatt utveckling av arbetet med förbättrad kompetensförsörjning. Effekterna är till exempel kraftsamling för att söka ytterligare projektmedel och forum för dialog om långsiktig planering och strategi bland annat genom att komma med inspel till reviderad RUS.

1.5 Internationellt samarbete

- *Beskriv kortfattat hur internationellt samarbete har använts som ett verktyg för att genomföra övriga prioriteringar i nationella strategin (Innovation och företagande, Attraktiva miljöer och tillgänglighet samt Kompetensförsörjning) och för att bättre kunna möta samhällsutmaningar. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

När det gäller internationellt samarbete sker vårt arbete huvudsakligen genom projekt inom gränsregionala och transnationella EU-program och deltagande i olika typer av nätverk. Region Jämtland Härjedalen är en region med små ekonomiska resurser vilket innebär att projekt är ett viktigt verktyg i utvecklingsarbetet.

- *Beskriv vilka insatser som har genomförts inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen.*

Vi brukar lyfta fram att Jämtland Härjedalen är en region utan kuststräcka och att strategins namn skapar en del tveksamhet då få upplever sig vara del av Östersjöregionen. Med den skrivningen vill vi förmedla att vi tycker att EU:s strategi för Östersjöregionen är svår att adressera. Vi och andra parter berör Östersjöstrategin när vi söker EU-medel och regionala tillväxtmedel och därigenom medvetandegörs strategins mål. Vi är intresserade och medvetna om att strategin beaktas. Det är naturligt att bidra till målen eftersom strategin för Östersjöregionen går hand i hand med andra strategier och handlingsplaner, europeiska, nationella, regionala och lokala. Under året har vi återupptagit vårt deltagande i Östersjönätverket som samordnas av Tillväxtverket. Vi vill bidra i arbetet med att revidera strategin.

Region Jämtland Härjedalen har inget uttalat samarbete med bäring på strategins fyra horisontella åtgärder. Vi deltar däremot fortfarande i flaggskeppet *School to Work* genom ESF-projektet *School to Work*. Arbetet sker alltså under strategins mål Öka välbefindandet och prioriteringsområdet utbildning. För att uppnå ökat välbefindande är god och genomförd utbildning en förutsättning och flaggskeppet kraftsamlar för att gemensamt hitta lösningar på problemet med avhopp från skolan. Genom förberedelser, förstudieresor tillsammans med lärare, själva utbytet, samt skattningar innan och efter har man konstaterat att aktuella elever snabbare uppnår kunskapsmålen. Tillsammans med samverkansparter inom Östersjöregionen har aktörer i Jämtland Härjedalen även arbetat med att utveckla nya erfarenhets- och evidensbaserade metoder för att minska tidiga studieavbrott.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året*. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.*

*Möjligt att flera insatser har beskrivits i prioriteringarna ovan (Innovation och företagarna, Attraktiva miljöer och tillgänglighet respektive Kompetensförsörjning). Lista i så fall dessa insatser här och hänvisa till respektive prioritering. Ingen ytterligare beskrivning behövs

Namn på insats och kort beskrivning <i>Ange eventuell finansieringskälla (t.ex. regionalfondsprogram, Interreg, Horisont 2020)</i>	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
UNESCO Creative Cities Network, UCCN Egen finansiering Se återrapportering 1.3.1	Se återrapportering 1.3.1	Se återrapportering 1.3.1
Projektet SMICE – Samskapande Mittnordisk Innovationsarena för Cirkulär Ekonomi Finansiering: Interreg, Region Jämtland Härjedalen, Mittuniversitetet, Norra	Se återrapportering 1.2.1	Se återrapportering 1.2.1

Station, Mittnordenkommitén och Studieförbundet Vuxenskolan.		
Se återrapportering 1.2.1		

1.5.1 Tidigare insatser inom prioriteringen Internationell samverkan som har gett resultat eller effekter under året

- *Om möjligt – ge exempel på insatser inom prioriteringen Internationell samverkan som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019.*

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?
<p>Regional Exportsamverkan</p> <p>Ett antal aktiviteter har genomförts under 2019 t.ex. information om Brexit, exportdag och informationspridning på verksamt.se och genom film.</p> <p>Region Jämtland Härjedalen är ägare och ALMI affärspartner Mitt är utförare.</p>	<p>Fler företag känner till vad som behövs för att lyckas vid export, vad Brexit innebär för företaget och fler vi har fler besökare på den regionala sidan på www.verksamt.se.</p>

Återrapportering 2 – Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7 och 15 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbetet ska landstingen ge en beskrivning av arbetet med fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområden 19 Regional tillväxt. Redovisningen ska innehålla:

- En förklaring till fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service.
- Uppgift om hur fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen.
- En beskrivning av på vilket sätt de olika förutsättningarna som råder i olika delar av länet har påverkat fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom länet.

** Kommentar: En beskrivning av hur olika förutsättningar har påverkat fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder redovisas under punkt 1.1.5.

- *Beskriv kortfattat hur regionen har fördelat anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service. Finns det en fastställd strategi för fördelning eller prioriteringsordning? Belopp fördelat på olika stödtyper behöver inte redovisas då den informationen inhämtas på annat sätt.*

Under 2019 har vi beslutat om medfinansiering till 42 nya regionala utvecklingsprojekt. Den totala medfinansieringsnivån i dessa ärenden utgör drygt hälften av beviljat Anslag 1:1. 15 av dessa projekt utgör sådana som även medfinansieras från ERUF och beloppsmässigt förmeras därmed ungefär 42,5 miljoner kronor av anslag 1:1 med EU-medel.

Ett underlag för internt bruk har tagits fram i syfte att finna nya former för hur Region Jämtland Härjedalen bättre kan tillgängliggöra, växla upp och skapa regionalt värde med anslag 1:1, särskilt med fokus på medfinansiering till projekt. Som ett resultat av detta genomfördes ett test i början av året då utlysningen *Stärkt kapacitet för regionalt utvecklingsarbete* (se www.regionjh.se/utlysning) var öppen februari och mars 2019. Utlysningen hade direkt koppling till revideringen av den regionala utvecklingsstrategin och de 14 projekt som beviljades ska slutrapporteras i början av 2020.

Företagsstöden är fördelade på 78 unika företag och det totala stödbeloppet utgör cirka 40% av årets åtaganden. Därutöver har cirka 8% beslutats som stöd till kommersiell service. Region Jämtland Härjedalen beslutade i dialog med Länsstyrelsen Jämtlands län i början av 2019 att göra en särskild satsning på investeringar för kommersiell service genom att avsätta anslag 1:1 till detta ändamål. Anledningen var att Länsstyrelsens tillgängliga medel inte kunde täcka behovet.

2019 utmärks av en stödgivning som inte är lika tydligt inriktad på besöksnäring och turism som tidigare, även om sådana initiativ fortfarande är prioriterade och finns som nya ärenden i portföljen. Detta är följderna av ett aktivt arbete för breddning av stöden som går i linje med revidering av den regionala utvecklingsstrategin och framtagandet av nytt program för smart specialisering.

Vi har ingen fastställd strategi för fördelning eller prioriteringsordning av anslag 1:1. I oktober beslutade Regionfullmäktige att *Regionalt tillväxtprogram för Jämtlands län 2015–2020* (RTP) inte ska förnyas efter år 2020. I praktiken har utfasningen delvis påbörjats redan under 2019 och RUS och *Nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft* tar istället en mer framträdande roll. Det interna styrdokumentet Riktlinjer för företagsstöd är under uppdatering för att det ska bättre ska lyfta hållbarhetsaspekternas betydelse och gå i linje med den reviderade RUS.

- *Beskriv kortfattat hur anslaget har bidragit till att uppnå målen i det regionala strukturfondsprogrammet.*

Söktrycket på regional medfinansiering till nya projekt var relativt högt även under året och flera strategiskt viktiga projekt har beviljats medfinansiering från anslag 1:1 till ERUF-projekt. På vilket sätt anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder på bästa sätt kan användas i enlighet med strukturfondsprogrammet är en ständigt aktuell fråga då anslaget har stor betydelse för såväl genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin som det regionala strukturfondsprogrammet för Mellersta Norrland.

Det finns idag en relativt väl fungerande modell för samverkan mellan Region Jämtland Härjedalen och Tillväxtverket samt mellan länen i Mellersta Norrland. Dialog förs på operativ nivå mellan handläggare i syfte att säkerställa koppling mellan regionens medfinansiering med anslag 1:1 och strukturfondsmedlen utifrån indikatoruppfyllelsen i ERUF. Region Jämtland Härjedalen för dialog med länets kommuner och mobiliserar olika aktörer för att ansöka om projekt som styr gentemot programmets målsättningar. Region Jämtland Härjedalen är även organisatorisk hemvist för strukturfondspartnerskapets sekretariat vilket underlättar en tät dialog.

Ett mycket viktigt verktyg i arbetet med att realisera regionala mål och prioriteringar är att vi som regionalt utvecklingsansvarig aktör har möjlighet att prioritera vilka insatser som får strukturfondsmedel.

- *Beskriv kortfattat hur anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder används i relation till strukturfondsmedel respektive annan finansiering av det regionala tillväxtarbetet (till exempel egna medel).*

Vi har beskrivit i bl.a. återrapportering 1.1.5 att vi är beroende av de nationella kompensatoriska medel som anslag 1:1 utgör och av de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att bygga strukturer och kapacitet. Vi använder aktivt anslag 1:1 som medfinansiering i strukturfondsprojekt och under 2019 utgör merparten av beviljat projektstöd medfinansiering till strukturfondsmedel.

- *Beskriv kortfattat hur anslaget har bidragit till att uppnå målen i de territoriella samarbetsprogrammen.*

Anslag 1:1 har under året medfinansierat två projekt för att bidra till att målen i de territoriella samarbetsprogrammen som för vår del är Interreg Sverige-Norge och delområdet Nordens Gröna Bälte.

Återrapportering 3 – Samverkan med andra aktörer

Utifrån 5, 8 och 9 §§ lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 5 § förordningen om regionalt tillväxtarbete ska landstingen ge en beskrivning av hur samverkan med andra aktörer har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om:

- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länsstyrelsen respektive andra statliga myndigheter samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länets kommuner samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering har medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samråd och gemensam finansiering skett med berörda organisationer och näringsliv i länet.

Kommentar: Avser regeringsbeslut och områden av betydelse för det regionala tillväxtarbetet inklusive det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen. Med resultat avses resultat specifikt kopplat till samverkan och gemensam finansiering.

3.1 Samverkan med länsstyrelsen

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer som samverkan har skett med länsstyrelsen.*

Under året har samverkan med länsstyrelsen i stort handlat om revideringsprocesser och framtagande av länsövergripande strategier: den regionala utvecklingsstrategin, energi- och klimatstrategin samt skogsstrategin.

När Regionförbundet Jämtlands län bildades år 2011 skrevs en överenskommelse om samverkan mellan regionförbund och länsstyrelse där områden presenteras och ansvar fördelas. Under den överenskommelsen har vi gjort rapporten *Läget i länet* och *Regiondagen* - där vi lyfter angelägna frågor för utvecklingen av regionen.

Samverkan sker också naturligt i löpande arbete där våra uppdrag ligger nära varandra, exempelvis kommersiell service. Men också i frågor av betydelse för den regionala utvecklingen såsom länsstyrelsens samordning av myndigheter involverade i mottagandet av asylsökande och nyanlända.

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med länsstyrelsen.*

Inom området Klimat finns gemensam finansiering. Region Jämtland Härjedalen och länsstyrelsen förvaltar tillsammans *Klimatråd Jämtlands län*. Klimatrådet är en plattform för samarbete och idé- och erfarenhetsutbyte. Det sker mellan aktörer från offentliga organisationer, näringsliv och intresseorganisationer. Den gemensamma finansieringen gäller Klimatråd och Energi- och klimatstrategi där Länsstyrelsen och Region Jämtland Härjedalen går in med resurser i form av tjänster i arbetet.

Rapporten *Läget i länet* och mötet *Regiondagen* är former av uppföljning som båda initiativen är exempel på insatser som under året som gått, samfinansierats av oss och

länsstyrelsen.

Behovet av investeringsstöd från länsstyrelsen har varit stort i länet, särskilt i samband med nya bestämmelser om köldmedel. I dialog med Länsstyrelsen Jämtlands län beslutade Region Jämtland Härjedalen i början av 2019 att göra en särskild satsning på investeringar för kommersiell service genom att avsätta 10 mkr av anslag 1:1 till detta ändamål. Anledningen var att Länsstyrelsens tillgängliga medel inte kunde täcka behovet.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med länsstyrelsen har medfört eller förväntas medföra.*

Vi väntar oss att brett förankrade strategier medför ökad relevans, bättre kunskap om de insatser som krävs och på sikt också bättre måluppfyllnad.

Läget i länet och *Regiondagen* lägger grund för och blir ett underlag för vilka insatser som ska prioriteras det kommande året. Initiativen signalerar också samstämmighet och bredden av regionens och länsstyrelsens uppdrag och mandat.

I sammanhanget samordning av mottagande av asylsökande och nyanlända deltar vi tillsammans med ett flertal statliga myndigheter: Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Försäkringskassan och Skatteverket. För oss kopplar vårt deltagande till kompetensförsörjningsfrågorna och att tillsammans med statliga myndigheter kunna forma relevanta insatser och skapa förutsättningar.

3.2 Samverkan med andra statliga myndigheter

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med andra statliga myndigheter.*

Som regionalt utvecklingsansvariga för vi kontinuerliga dialoger med ett flertal statliga myndigheter och även en kortfattad lista skulle vara mycket lång om vi lyfte alla områden och processer. Vi lyfter fram två områden som kopplar till de prioriteringar vi identifierar som centrala förutsättningar för vårt fortsatta tillväxtarbete: infrastruktur och kompetensförsörjning.

God infrastruktur är en grundförutsättning i ett så stort geografiskt län som vårt. Därför är dialog med Trafikverket viktig. Men det är också en stor utmaning att hålla dialog med en samverkanspart när vi inte delar uppfattningar om något så fundamentalt beräknings- och fördelningsmodeller av medel till vår länsplan för regional transportinfrastruktur.

Kompetensförsörjning är en viktig fråga för länet och i detta samverkar vi med Arbetsförmedlingen (se återrapportering 1:4) och även inom ramen för den regionala överenskommelsen gällande mottagande av asylsökande och nyanlända (se återrapportering 4.3). Kompetensförsörjning är även en viktig fråga i samverkan med Mittuniversitetet utifrån vilka utbildningar som är viktiga att de finns i länet med tanke på ett framtida kompetensförsörjningsbehov.

I vårt svar på *Erbjudande att redovisa prioriteringar avseende vårt framtida regionala tillväxtarbete inklusive sammanhållningspolitiken* nämnde vi i våras att vi upplever svårigheter i samverkan med Svenska ESF-rådet och att Arbetsmarknadsdepartementet är svårtillgängligt. Under året upplever vi att det har funnits ansatser till förbättrad dialog och

mer transparens kopplat till arbetet som sker med forrådet av det kommande ESF-programmet. Dialogerna är särskilt viktiga för norra Sverige eftersom den särskilda tilldelningen vi erhåller, på grund av våra unika förutsättningar med stora avstånd och låg befolkningstäthet fördelats till ESF+. Samtalen har rört hur Region Jämtland Härjedalen och övriga regioner i norra Sverige ser att den särskilda tilldelningen medel ska användas för att ge bästa möjliga nytta vad gäller kompetensförsörjning. Vi upplever att det finns oklarheter i roller och uppdrag kopplat till förveckligandet av den nationella arbetsmarknadspolitiken och genomförandet av det nationella ESF-programmet. Vilken är den förvaltande myndighetens roll och uppdrag? Vilken funktion fyller vi i vår roll som regionalt utvecklingsansvarig aktör i länet kopplat till genomförandet av den nationella arbetsmarknadspolitiken och det nationella operativa programmet för ESF med målgrupper så tydligt ägda av statliga myndigheter? Och vilken roll har strukturfondspartnerskapet och strukturfondspartnerskapssekretariatet i förhållande till förvaltande myndighet och regionalt utvecklingsansvarig aktör? Vi har bett Svenska ESF-rådet om ett möte för att klargöra strukturer och roller för att kunna vässa vårt arbete inför den kommande programperioden.

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med andra statliga myndigheter.*

Projektet *Strukturanalys Jämtlands län* är ett samarbetsprojekt mellan Region Jämtland Härjedalen, länets kommuner och länsstyrelsen och med finansiering från Tillväxtverket. Arbetet påbörjades i början av år 2019 och pågår fram till hösten 2020. En första delrapport presenterades i slutet av oktober förra året. Delrapporten beskriver hur länet ser ut från flera olika aspekter. Ytterligare en rapport med strukturbilder kommer att presenteras under februari år 2020, den rapporten kommer beskriva av hur det skulle kunna se ut framöver. Båda rapporterna utgör underlag för revideringen av den regionala utvecklingsstrategin, kommande infrastrukturplaner, primärkommunala översiktsplaner och tillväxtprogram.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med andra statliga myndigheter har medfört eller förväntas medföra.*

Våra förväntningar på samverkan med andra statliga myndigheter är i grunden samma som förväntningarna på samverkan i stort. Vi ser att bred samverkan är en förutsättning för att vi tillsammans med länets aktörer ska kunna arbeta för länets utveckling. Vi hoppas att samverkan och dialog skapar en medvetenhet om länets förutsättningar och behov utifrån ett regionalt perspektiv. Detta för att de statliga myndigheterna sedan ska kunna anpassa och forma sina insatser i linje mot mål i den regionala utvecklingsstrategin, regionalpolitisk vilja och inte enbart för att förverkliga nationell politik.

3.3 Samverkan med kommuner

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med kommuner.*

Tillsammans med länets åtta primärkommuner har vi ett forum vi kallar *Regionens samverkansråd*. Här samlas politiska företrädare för Region Jämtland Härjedalen och kommunstyrelsernas ordförande från respektive kommun. Mötets ordförande är den regionala utvecklingsnämndens ordförande, vice ordförande är en representant från primärkommunerna. Sju möten har hållits under föregående år och vid dessa diskuteras

och samverkas strategiska och aktuella frågor av gemensamt intresse för hela länet, exempelvis frågor som rör: smart specialisering, vårt regionkontor i Bryssel, revidering av den regionala utvecklingsstrategin och gemensamma projekt. *Strukturanalys Jämtlands län* som lyfts tidigare (i åiterrapportering 1.1.3 och 3.2) är ett exempel på ett område eller process som vi gjort tillsammans med primärkommunerna.

Utöver detta sammankallar den regionala utvecklingsdirektören länets kommunchefer för att samverka läns-gemensamma strategiska frågor. Region Jämtland Härjedalen sammankallar också kommunernas tillväxtchefer/näringslivschefer och länsstyrelsen en gång per månad. Agendan för dessa träffar innehåller bland annat strategiska diskussioner, erfarenhetsutbyten och gästföreläsare.

Revideringen av Regionala utvecklingsstrategin har haft en väldigt aktiv samverkan med kommunerna, både via lokala RUS-workshops i varje kommun, besök i kommunala mötesforum och andra slags samverkansmöten. Det har även funnits en digital plattform för samverkan mellan mötestillfällena.

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med kommuner.*

Gemensam finansiering sker huvudsakligen genom utvecklingsprojekt. Inom etablerings- och expansionsarbete av företag har alla åtta kommuner i länet samarbetat för att få fler företag att etablera sig samt befintligt näringsliv att expandera i form av antal sysselsätta. Gemensam satsning och representation har genomförts på mässor och platsmarknadsföring. Under 2019 arrangerades två Världsmästerskap, skidskytte och alpint, i länet och vid dessa genomfördes insatser för att visa upp länet och dess näringsliv vilket resulterade i ett antal nya företag.

Primärkommunerna finansierar också vårt gemensamma regionkontor i Bryssel som förra året var *Mid Sweden European Office*. Målet med kontorets verksamhet har varit att skapa förutsättningar för länets aktörer att framgångsrikt agera på EU-arenan. Sedan årsskiftet är vi och länets primärkommuner del av *North Sweden European Office* som samlar politiska organisationer från de fyra nordliga länen, akademi och näringsliv.

En del av kommunerna har själva drivit så kallade *RUS-projekt* där finansieringen varit 50/50 mellan anslag 1:1 samt projektdrivande kommun. I projekten har de förankrat arbetet med regional utveckling och den regionala utvecklingsstrategin samt tagit fram kunskapsunderlag kring kommunens utvecklingsförutsättningar utifrån styrkor, svagheter, möjligheter och utmaningar.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med kommuner har medfört eller förväntas medföra.*

Samverkan med kommunerna och med länets aktörer i långsiktigt strategiska frågor är avgörande för den regionala utvecklingen. Det är kommunerna som bäst känner behov och förutsättningar i olika delar av länet och rollen som regionalt utvecklingsansvariga är att stötta och driva utvecklingen framåt utifrån identifierade prioriteringar. Det förväntade resultatet av samverkan med kommunerna i strategiska frågor är att det på bästa möjliga sätt leder till hållbar utveckling i alla delar av länet.

Projekt *Strukturanalys Jämtlands län* har lyft frågor och utmaningar för framtidens samhällsbyggande i Jämtlands län. Projektet har bidragit till dialoger kring de utmaningar

länet har men också hur styrkor och tillväxtområden kan utvecklas.

Resultatet kring etablerings- och expansionsarbete har medfört nya företag till länet samt expansioner som tillsammans bidragit med många nya sysselsättningar. Samverkan har även stärkt näringslivskontoren i dess mottagningskapacitet av nya företag samt kunskap och identifiering kring värdeskapande företag och företag i tillväxt. Platsmarknadsföring av länet har genomförts med fokus på att visa upp länets näringsliv men även arbetsmöjligheter och dess attraktivitet.

Vad gäller samverkan kring revideringen av den Regionala utvecklingsstrategin så har det medfört engagemang samt ett aktivt medskapande i de olika processer som är kopplade till RUS. Flera av kommunerna tittar nu på hur de kan vara en del av förverkligandet av den reviderade regionala utvecklingsstrategin genom att exempelvis på ett bättre sätt koppla kommunala planer, såsom Tillväxtprogram/Utvecklingsprogram, till RUS.

3.4 Samråd med organisationer

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med organisationer.*

Region Jämtland Härjedalen driver samverkansarenan *Länspartnerskapet*. Partnerskapet samlar deltagare från ett antal strategiska organisationer och möts två gånger per år inför Strukturfondspartnerskapet Mellersta Norrlands prioriteringsmöten. Vid dessa tillfällen tar organisationerna del av lägesrapporteringar från förvaltande myndigheter och den prioriteringsordning som gjorts av oss och tjänstepersoner på Region Västernorrland. *Länspartnerskapet* lämnar sedan synpunkter.

Under året som gått har *Länspartnerskapet* också använts för att samverka och förankra bredare frågor, exempelvis vårt svar på Erbjudandet att redovisa prioriteringar avseende vårt framtida regionala tillväxtarbete inklusive sammanhållningspolitiken, framtagandet av strategi för smart specialisering och arbetet och processen som kommer av en ny europeisk långtidsbudget och en ny programperiod.

I samband med revideringen av RUS har vi lagt stort fokus på att samla in kunskap från olika organisationer i länet, samt även i att kartlägga och förtydliga roller, uppdrag och ansvar. Detta för att utveckla våra arbetssätt och samverkansprocesser som förverkligar olika regionala strategiers mål och prioriteringar.

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med organisationer.*

En del organisationer har drivit så kallade *RUS-projekt* där finansieringen varit 50/50 mellan anslag 1:1 samt projekt drivande organisation (Exempelvis Gaaltije och Heimbygda). I projekten har de förankrat arbetet med regional utveckling och den regionala utvecklingsstrategin samt tagit fram kunskapsunderlag kring utvecklingsförutsättningar utifrån deras perspektiv.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med organisationer medfört eller förväntas medföra.*

Logiken i det regionala utvecklingsarbetet innebär att det är många som tillsammans har

ansvar för både prioritering, finansiering och genomförande. Regionalt utvecklingsansvarigas uppdrag är att leda en gemensam process och fatta vissa formella beslut. Ofta är det viktigare för resultatet att det är en bra process än vad som exakt står i de dokument som beslutas. Det förväntade resultatet av att samråda med organisationer i länet är att det ska leda till ökad kunskap och att genomförandet av framtida insatser därmed på bästa möjliga sätt ska leda till hållbar utveckling i alla delar av länet.

3.5 Samråd med näringsliv

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med näringsliv.*

Transportutvecklingsrådet Jämtlands län samlar näringslivets olika inriktningar till regelbundna möten för att diskutera aktuella infrastrukturfrågor.

Länspartnerskapet samlar även representanter från näringslivet (återrapportering 3.4)

I processen kring revideringen av Regionala Utvecklingsstrategin har en referensgrupp varit kopplad till arbetet, denna grupp fick namnet *RUS-Näringsliv* och där sitter olika organisationer som har direkta kopplingar till länets olika näringar och branscher. Det har varit fyra möten mellan april - december 2019 och däremellan har det funnits en digital plattform för samverkan. Under RUS-processen har även flera av dessa organisationer haft egna projekt där de förankrat arbetet med regional utveckling och den regionala utvecklingsstrategin samt tagit fram kunskapsunderlag om sina olika näringar och deras möjligheter, utmaningar, styrkor och svagheter. Dessa ska användas som underlag för den reviderade Regionala utvecklingsstrategin, den Smarta specialiseringsstrategin samt även för att se hur processerna kring de olika regionala strategierna kan utvecklas genom rollfördelning samt samverkan. I dessa projekt har även företag från de olika näringarna varit med på workshops.

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med näringsliv.*

Under revideringsprocessen av RUS har ett antal av dessa organisationer haft egna projekt där finansieringen varit 50/50 mellan anslag 1:1 samt projektdrivande organisation. I alla projekt har organisationerna förankrat arbetet med regional utveckling och den regionala utvecklingsstrategin samt tagit fram kunskapsunderlag om sina olika näringar och deras möjligheter, utmaningar, styrkor och svagheter.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med näringsliv har medfört eller förväntas medföra.*

Arbetet med revideringen av Regionala utvecklingsstrategin har lockat till aktivt medskapande som skapat engagemang för regionalt utvecklingsarbete i länet och väckt intresse till att vilja vara med i regionala utvecklingsprocesser. En förväntad effekt är att detta arbetssätt ska öka den regionala kapaciteten för att förverkliga länets gemensamma mål och prioriteringar där näringslivet finns med som en naturlig samverkanspart med sina roller och uppdrag.

Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar och 4 § förordningen om regionalt tillväxtarbete ska landstingen ge en beskrivning av:

- Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet.
- Vilka insatser som har genomförts inom jämställd regional tillväxt, integration och mångfald respektive i genomförandet av den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet under året.
- Vilka resultat dessa insatser har medfört eller förväntas medföra samt hur insatserna har bidragit till att nå de mål som angetts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen.

4.1 Hållbarhetsintegrering i det regionala tillväxtarbetet

- *Beskriv hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i det regionala tillväxtarbetet (i analyser, strategier, program och insatser).*

I återrapporteringen av villkorsbeslutet 2018 beskrev vi att det strategiska arbetet med hållbarhet skulle utvecklas under 2019. Under året har vi deltagit i FN-förbundets och SKR:s projekt Glokala Sverige för att öka kunskapen kring Agenda 2030. Agenda 2030 är för oss ett stöd och ett verktyg i arbetet med att integrera ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i tillväxtarbetet där vi i dagsläget inte ser att vi kommer att arbeta med särskilt utpekade mål. Projektet Glokala Sverige fortsätter även under 2020.

Tillväxtverket fick 2018 *Uppdrag att lämna förslag på hur hållbarhetsarbetet inom den regionala tillväxtpolitiken kan stärkas*. Som en del av det uppdraget har Tillväxtverket under sex dagar genomfört en tankesmedja med representanter från bland annat regionalt utvecklingsansvariga där vi har varit en av deltagarna. Utöver att bidra till genomförandet av Tillväxtverkets uppdrag så har tankesmedjan lett till ökad förståelse och nya insikter om hur det långsiktigt strategiska arbetet gällande ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet kan genomföras inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret.

Regional utvecklingsstrategi är under revidering och i den processen har vi inkluderat hållbarhet och ett normkritiskt perspektiv (se återrapportering 1). Detta har inneburit många dialoger med externa aktörer om hållbarhet, uppföljning och lärande. Under 2019 har vi även deltagit i Tillväxtverkets projekt *Hållbara företagsstöd* både i arbetsgrupp och i referensgrupp för att utveckla arbetet med hållbarhetssäkring av anslag 1:1.

Tillväxtverket fick ytterligare ett nytt uppdrag under 2019: *Uppdrag att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling inom det regionala tillväxtarbetet*. Det uppdraget innebar att vi som regionalt utvecklingsansvariga under hösten 2019 gjort en inventering av våra behov gällande att utveckla arbetet med hållbarhet som helhet inklusive intersektionella perspektiv. Bland annat utifrån de erfarenheter vi tagit med oss från Glokala Sverige, Tankesmedjan och revideringen av RUS beskriver vi i behovsinventeringen att vi vill bygga strukturer för att systematisera vårt hållbarhetsarbete. Utvecklingen av

hållbarhetsintegrering inom det regionala tillväxtarbetet kommer därför till stor del att fortsätta inom ramen för kommande hållbarhetsprojekt.

Då arbetet under 2019 har fått allt mer fokus på arbetet med ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet som helhet är det svårt att dela upp insatserna på 4.2 Jämställd regional tillväxt och 4.3 Integration och mångfald. Några insatser finns även med i 4.4 Regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet. Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska vara en integrerad del i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet enligt *förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete*. När kraven ökar på att vi ska fokusera på hållbarhet som helhet och omställning behöver kommande återrapporteringar utformas så att de överensstämmer med kraven på helhetssyn men utan att vi tappar bort prioriterade områden.

4.2 Jämställd regional tillväxt

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med jämställd regional tillväxt har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Utöver det som har beskrivits i 4.1 har vi under året även fortsatt utveckla arbetet för att medarbetare ska tillämpa den interna *Rutin för att bereda ett ärende med ett jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv i sitt arbete*. Utbildningsinsatser har anordnats för handläggare av anslag 1:1. Vi har även fortsatt utveckla och synliggöra vikten av könsuppdelad statistik till exempel när vi tar fram statistik tillsammans med Länsstyrelsen och Arbetsförmedlingen.

När vi hade projektet Jämställd regional tillväxt drev en projektledare arbetet framåt och genomförde och anordnade även utbildningsinsatser. När vi inte längre har den resursen är det svårt att fortsätta utveckla arbetet. Det här är en utmaning och i kommande hållbarhetsprojekt vill vi därför fokusera på att förändra strukturer och arbetssätt.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
<i>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</i>	<i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfundsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt</i>
Genomfört intern utbildningsinsats kring <i>Rutin för att bereda ett ärende med ett jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiv för</i>	Ökad kunskap om jämställdhet och jämlikhet och att hänsyn tas till de olika förutsättningar som synliggörs förväntas bidra till ökad måluppfyllelse inom	Samtliga handläggare känner till och följer rutinen

handläggare av anslag 1:1	<i>samtliga mål</i> som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	
Aktivt deltagande i det nationella projektet Hållbara företagsstöd under ledning av Tillväxtverket såväl i arbetsgrupp som referensgrupp.	Ökad kunskap om jämställdhet och jämlikhet och att hänsyn tas till de olika förutsättningar som synliggörs förväntas bidra till ökad måluppfyllelse inom <i>samtliga mål</i> som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Ökad kunskap i hållbarhetsfrågor hos handläggare av 1:1
Arbets- och beslutsprocesserna för regionens tillväxtarbete ska jämställdhetsintegreras med ett intersektionellt perspektiv	Ökad kunskap om jämställdhet och jämlikhet och att hänsyn tas till de olika förutsättningar som synliggörs förväntas bidra till ökad måluppfyllelse inom <i>samtliga mål</i> som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	<p>Resultat: Flertalet av projekt som utvecklas och genomförs inom regional utveckling genomsyras av jämställdhetsintegrering.</p> <p>Effekt på kort sikt: Skillnader och förutsättningar för kvinnor och män synliggörs för projektdeltagare och målgrupper för projekten.</p> <p>Effekt på lång sikt: Jämställdhetsperspektiv beaktas i all politik som påverkar människors villkor, så att alla kvinnor och män, flickor och pojkar kan leva jämställda liv.</p>
Revidering av RUS	Ökad kunskap om jämställdhet och jämlikhet och att hänsyn tas till de olika förutsättningar som synliggörs förväntas bidra till ökad måluppfyllelse inom <i>samtliga mål</i> som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	<p>Upphandlat "Processtöd för att implementera hållbarhetsaspekter och Agenda 2030 i strategiarbetet"</p> <p>Revideringsprocessen har utformats och genomförts med hänsyn till normkritiska och intersektionella perspektiv.</p> <p>Resultat på lång sikt: En RUS som genomsyras av jämställdhet och intersektionella perspektiv</p>

4.3 Integration och mångfald

- Beskriv kortfattat hur arbetet med integration och mångfald har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Utöver det som nämnts i text och i exempel på insatser i åiterrapportering 4.1 och 4.2 är vi en del av *Regional Överenskommelse, RÖK, mottagning, etablering, integration – Jämtland Härjedalen*. Länsstyrelsen i Jämtlands län ansvarar för överenskommelsen där vi tillsammans med Arbetsförmedlingen, Statens Servicecenter, Försäkringskassan och Migrationsverket deltar. Utifrån RÖK diskuteras behov och önskemål avseende den regionala samverkan kring nyanländas etablering. Då mottagandet av nyanlända har minskat och Arbetsförmedlingens uppdrag omformuleras är det osäkert hur detta arbete kommer att fortsätta efter 2019. Samverkan med övriga regionala utvecklingsansvariga görs genom ett nätverk för regionalt integrationsarbete som är en fortsättning på en tidigare Reglab-satsning *Integration - regionens roll*. Fokus för 2019 i det nätverket har varit omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte.

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Resultat Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Se de insatser som nämnts under 4.2 Jämställd regional tillväxt		
Regional Överenskommelse, RÖK, mottagning, etablering, integration – Jämtland Härjedalen	Deltagande i arbetet och samverkan med övriga aktörer för att bidra till nuvarande RUS prioriteringar <i>Kompetens och kunskapsutveckling och Demografiska möjligheter</i>	Effekt på kort sikt: Samverkan med övriga aktörer inom ramen för kompetensförsörjning Förväntad effekt på lång sikt: Ökad sysselsättning för utrikes födda, kompetensförsörjning och ökat antal invånare i länet

4.4 Regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet

- Beskriv hur genomförandet av den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Den regionala handlingsplanen innehåller generellt aktiviteter som löper till och med år 2020. De flesta aktiviteterna är pågående sedan några år tillbaka exempelvis projekt och länets klimatråd (återrapportering 3.1) och andra är påbörjade under 2019. Mycket arbete har under året varit fokuserat på revidering av RUS och arbetet med smart specialisering. Under året har Region Jämtland Härjedalen även deltagit i framtagandet av *Fossilbränslefritt 2030 Jämtlands län Energi- och klimatstrategi 2020-2030* som beslutades av Regionfullmäktige i oktober 2019. En framgång som vi upplever är att Agenda 2030 medför att klimat- och miljöfrågan synliggörs oftare.

- *Lista vilka insatser som genomförts under året. Fyll i tabellen nedan. Lägg vid behov till fler rader. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas.*

Namn på insats och kort beskrivning <i>(ange eventuellt ärende id i NYPS)</i>	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till målsättningarna i den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet samt till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfundsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Fortsätta arbetet med ständiga förbättringar utifrån ISO 14 001 certifieringen inom regionala utvecklingsförvaltningen med särskilt fokus på förvaltningens tjänsteresor samt resfria mötesalternativ	RUS mål: Kraftfullt arbete inom alla samhällssektorer för att hantera klimatförändringarna Miljökvalitetsmål: Begränsad klimatpåverkan Regionalt klimatmål: Minskade utsläpp med 10 % årligen 2020-2030	Genomförandet av Hållbara pendlings- och tjänsteresor fokuserar medarbetare inom Region Jämtland Härjedalens resor, utveckling av digitala möten samt uppföljning av resestatistik. Effekt på kort och lång sikt: Fossilbränslefritt 2030, dvs. minskade utsläpp av växthusgaser med 10 % årligen 2020-2030.
Fortsätta utveckla och driva Klimatråd Jämtlands län tillsammans med Länsstyrelsen	RUS mål: Transporter, industri och värme i länet är oberoende av fossil energi RUS mål: Kraftfullt arbete inom alla samhällssektorer för att hantera klimatförändringarna Miljökvalitetsmål: Begränsad klimatpåverkan	2019 har fokuserat på framtagande av en reviderad energi- och klimatstrategi för Jämtlands län. Strategin har tagits fram i dialog med kommuner, näringsliv, intresseorganisationer och akademi och samverkan har framhållits som en av flera viktiga delar för att vi ska lyckas. Strategin är ett styrande dokument för Länsstyrelsen

		<p>Jämtlands län och Region Jämtland Härjedalen.</p> <p>Strategin är ett vägledande dokument vid framtagande av kommunala översiktsplaner och andra viktiga dokument och policys inom offentlig verksamhet samt för företag, organisationer, akademi, och privatpersoner att fatta egna beslut som bidrar till att målen nås.</p> <p>Effekt på kort och lång sikt: Fossilbränslefritt 2030, dvs. minskade utsläpp av växthusgaser med 10 % årligen 2020-2030.</p>
Genomföra projektet SMICE		
Se rapportering 1.2.1	Se rapportering 1.2.1	Se rapportering 1.2.1
Integrera miljö-, klimat och energiperspektivet i det fortsatta arbetet inom smart specialisering	<p>RUS mål: Kraftfullt arbete inom alla samhällssektorer för att hantera Klimatförändringar</p> <p>Miljökvalitetsmål: Begränsad klimatpåverkan</p>	Region Jämtland Härjedalens strategi för smart specialisering är på remiss i början av 2020. Ett av specialiseringsområdena föreslås vara Cirkulär bioekonomi.
Framtagande av regional matstrategi och tillhörande Handlingsplan	<p>RUS mål: Ökade förädlingsvärden och mer försäljning utanför länet</p> <p>Miljökvalitetsmål: Ett rikt odlingslandskap</p>	<p>Framarbetad handlingsplan till Mat- och Livsmedelsstrategin Jämtlands län 2019 – 2020 antogs i april 2019</p> <p>Effekt på lång sikt: Livsmedelsproduktionen i länet har ökat både i värde och volym och med hänsyn till effekter på och förändringar i klimat och biologisk mångfald. Mat från länet finns i högre grad i butiker, på restauranger, vid event och i offentliga kök. Fler skall välja mat från Jämtlands län</p>
Arbeta fram en "Regional skogsstrategi" i samverkan med branschens aktörer och Länsstyrelsen.	<p>RUS mål: Ökade förädlingsvärden och mer försäljning utanför länet</p> <p>Miljökvalitetsmål: Minskad klimatpåverkan, Levande skogar och Bara naturlig försurning</p>	Med utgångspunkt i nationell politik i ämnet har Länsstyrelsen Jämtlands län, Region Jämtland Härjedalen och Skogsstyrelsen arbetat för att ta fram ett regionalt skogsprogram. Arbetet har skett i nära samverkan med Västernorrlands län och

		<p>avstämningar har också skett regelbundet mellan de fyra nordligaste länen.</p> <p>En framtagna remissversion av "Regionalt skogsprogram för Jämtlands län 2020 - 2030"</p>
<p>Kunskap om kulturmiljö</p> <p>Öka och förmedla kunskapen om kulturarv och kulturmiljö för att främja en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.</p>	<p>Kulturplan mål: främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas</p> <p>Miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö</p>	<p>Den 10-11 oktober 2019 arrangerades årets Kulturting med tema kulturarv. Kulturtinget tog ett brett grepp kring kulturarv. I konferensens olika programpunkter fick deltagarna bland annat ta del av arbete kring historieberättande, tillgängliggörande, förmedling, samhällsplanering, demokrati, det immateriella kulturarvet samt barnkonventionens betydelse för våra kulturverksamheter. Kulturting sker i samarbete mellan Region Jämtland-Härjedalen, Region Västernorrland, Länsstyrelsen Västernorrland, Härnösands kommun och Kommunförbundet Västernorrland.</p> <p>Effekter på kort sikt: Ökas kunskapen om kulturarv</p>
<p>Säkerställa att delmål i det regionala trafikförsörjningsprogrammet uppnås för en ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling.</p>	<p>RUS mål: Transporter, industri och värme i länet är oberoende av fossil energi</p> <p>Miljö kvalitetsmål: Begränsad klimatpåverkan</p>	<p>Nya trafikavtal med start i dec 2019 innebär möjlighet till fossilfri busstrafik.</p> <p>Effekter på lång sikt: Minskade utsläpp av CO2.</p>
<p>Informationsspridning hållbart Byggnad</p>	<p>RUS mål: Hög energieffektivitet inom alla områden</p> <p>Miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö och Giftfri miljö</p>	<p>Genomfört ett seminarium via informationscentrum för hållbart byggande. Föreläsare Johan Nuder. Seminariet lockade ca 60 deltagare, varav 30 av dem var en skolklass från bygg- och anläggningsprogrammet. Övriga deltagare representerade fastighetsbolag, kommuner och kommunala fastighetsbolag, Mittuniversitetet.</p>

		<p>Effekter kort sikt: Ökad kunskap inom hållbart byggande för deltagarna.</p> <p>Effekter på lång sikt: Minskade utsläpp av växthusgaser inom byggsektorn</p>
<p>Bidra i arbetet för Hållbara VM arrangemang i länet</p>	<p>RUS mål: Besöksnäring är en tillväxtmotor med hållbarhet som signum</p> <p>RUS mål: Transporter, industri och värme i länet oberoende av fossil energi</p> <p>Miljö kvalitetsmål: Begränsad klimatpåverkan och Storslagen fjällmiljö</p>	<p>I samband med VM-arrangemangen möjliggjordes installation av snabbbladdstationer. Genom påverkansarbete gentemot huvudsponsorer användes elbilar vid arrangemangen, i arbetet och har också inneburit installationer av solceller</p> <p>Effekter på kort sikt: Ökad kunskap och ökad profilering hos sponsorer och arrangörer.</p> <p>Effekter på lång sikt: Ökad andel förnybara drivmedel. Minskade utsläpp av växthusgaser.</p>
<p>Ta del av och bidra till Mid Sweden European Office bevakningsområden Bioekonomi och transportinfrastruktur</p>	<p>RUS mål: Transporter, industri och värme i länet oberoende av fossil energi</p> <p>Miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö</p>	<p>Arbetet och påverkan för förlängning av Europas stamnätsskorridorer för järnväg genom bland annat projektet/samarbetet Botniska korridoren och samarbetet Europaforum Norra Sverige.</p> <p>Omvärldsbevakning inom bioekonomi har skett och sker löpande.</p> <p>Effekter på medellång sikt: Bibehållen eller ökad status som stamnätsskorridor järnväg innebär ökade möjligheter till bidrag för investeringar.</p>
<p>Samverkan Tröndelag transportinfrastruktur - Meråkerbanan</p>	<p>RUS mål: Transporter, industri och värme i länet oberoende av fossil energi. Förbättrade kommunikationer överbryggar långa avstånd</p> <p>Miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö</p>	<p>Samverkan med Tröndelag, myndighetsutbyten mellan våra länder och påverkansarbete</p> <p>Effekter: En elektrifiering och upprustning av Meråkerbanan ger ett sammanhållet fossilfritt transportsystem från kust till kust.</p>
<p>Aktivt deltagande i det nationella projektet Hållbara</p>	<p>Hållbarhetssäkring av företagsstöd</p>	<p>Ökad kunskap i hållbarhetsfrågor hos handläggare av 1:1</p>

företagsstöd under ledning av Tillväxtverket såväl i arbetsgrupp som referensgrupp.		
---	--	--

Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7 och 9 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska landstinget ge en beskrivning av hur arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Vilka analyser, uppföljningar och utvärderingar som har genomförts.
- Vilka av dessa analyser, uppföljningar och utvärderingar som helt eller delvis har finansierats med anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt.
- Hur erfarenheter och kunskap från analyser, uppföljningar och utvärderingar har tagits till vara.

5.1 Genomförda analyser, uppföljningar och utvärderingar

- *Beskriv kortfattat hur arbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Analysarbeten har under året utförts på olika sätt. De mindre analyser och sammanställande statistikrapporter vilka används som underlag i det strategiska arbetet internt i organisationen och i kommunerna har oftast upprättats internt. Vissa större analyser som tar mer resurser i anspråk som till exempel *Strukturanalys för Jämtlands län* samt *Analys och kunskapsunderlag för smart specialisering för Jämtlands län* upphandlades av externa konsulter. Vi samarbetar också med Region Västernorrland för att ta fram vissa underlag och analyser, bland annat kopplat till sammanhållningspolitiken.

Uppföljning av den regionala utvecklingsstrategins övergripande mål utförs årligen genom olika mätbara indikatorer och redovisas på hemsidan (<http://lagetilanet.regionjh.se/>) och i rapporten Läget i länet. Uppföljningen görs i nära samarbete med Länsstyrelsen. Sakkunniga inom olika områden från både Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen analyserar och bidrar med text angående utvecklingen av de enskilda målen i RUS.

- *Lista de analyser, uppföljningar och utvärderingar som genomförts under året kopplat till regionens regionala tillväxtarbete.*

Typ av aktivitet (analys, uppföljning eller utvärdering)	Helt eller delvis finansierat av anslag 1:1 - Ja/Nej	Hur har erfarenheter och kunskap tagits till vara?
Namn Läget i länet (uppföljning av	Nej	Läget i länet används är den uppföljning vi gör av

övergripande RUS-målen)		den Regionala Utvecklingsstrategin. Det är fastställt i nuvarande RUS vilka indikatorer som ska följas upp och vi har följt dessa under tre år. Läget i länet finns på region Jämtland Härjedalens hemsida. Läget i länet presenteras på Regiondagen dit länets aktörer bjuds in.
Medborgarenkärundersökning över nuvarande RUS och dess prioriteringar (utskick till medborgare)	Nej	Resultatet ligger till grund för vidare arbete med revideringen av RUS och används främst som internt arbetsdokument. Resultatet redovisas på http://lagetilanet.regionjh.se/
Sammanfattande statistikrapport inom Integration	Nej	I uppdrag till Östersunds kommun där dessa använts som underlag i strategiskt arbetet samt budgetarbete.
Uppföljning av elever i kommunala vuxenutbildning	Nej	Uppdrag till Lärcentrum. Resultatet har redovisats till Lärcentranätverket i länet samt i en sammanställande rapport. Resultatet kommer att användas i kommunernas interna redovisningar angående vuxenutbildningen samt på regional nivå som underlag till olika kompetensförsörjningsfrågor.
Statistiskt underlag för Arbetsmarknadsprognosdagen	Nej	Underlaget togs fram till Arbetsmarknadsprognosdagen som utfördes tillsammans med Arbetsförmedlingen och Östersunds kommun.
Analysunderlag till Redovisning av prioriteringar avseende det framtida regionala tillväxtarbete, inkl sammanhållningspolitik	Nej	Användes som underlag inför redovisningen till Näringsdepartementet. Underlaget togs fram i nära samarbete med Region Västernorrland och ska fungera som underlag även till kommande programskrivningar.
Rapport om Jämställdhet i arbetslivet	Nej	Spridning internt.
Strukturanalys för Jämtlands län	Ja (delvis)	Underlaget ska användas i det strategiska arbetet, främst som underlag till revideringen av RUS.
Analys och kunskapsunderlag till en smart specialiseringsstrategi för Jämtland Härjedalen.	Ja (delvis)	Kunskapsunderlaget användes vid framtagandet av Smart specialiseringsstrategi. Resultat presenterades bland annat på en workshop och vid ett dialogtillfälle under processen.
Processtöd för att implementera hållbarhetsaspekter och Agenda 2030 i strategiarbetet	Ja (delvis)	Används som underlag till revideringen av RUS

Övriga medskick ni vill göra angående det regionala tillväxtarbetet 2019

Vikten av att regionalt få prioritera utvecklingskapital

Kopplat till den revision som nu görs av strukturfondspartnerkapen vill vi poängtera vikten av att även i fortsättningen regionalt få prioritera insatserna som görs inom ramen för *Europeiska socialfonden* och *Europeiska regionala utvecklingsfonden*. Det är ett mycket viktigt verktyg i arbetet att realisera regionala mål och prioriteringar. Vi räknar med att funktionen strukturfondspartnerkap finns även nästa programperiod.

Pilotlän: Saepmie i det regionala utvecklingsarbetet

Saepmies geografi omfattar en stor del av Jämtlands län som därför är samiskt förvaltningsområde. I slutet av mars lanserades OECD:s utvärdering *Linking the Indigenous Sami People with Regional Development in Sweden*. Region Jämtland Härjedalen ser tydliga glapp när det kommer till att inkludera sydsamiska förutsättningar i det regionala tillväxtarbetet och skulle vilja ha hjälp av nationell nivå i utvecklandet av arbetet. Vi skulle vilja bli pilotlän för att integrera urfolk i det regionala tillväxtarbetet. Det känns särskilt relevant kopplat till nationell nivåns ökade fokus på hållbarhet och inomregionala skillnader. De samiska aktörerna uttrycker ett behov av att formera sig själva och en vision för att kunna bidra till det regionala tillväxtarbetet.

Den svenska statsbudgetens effekt på Regionalfonden och tematisk koncentration

Mot bakgrund av fördraget om EU:s funktionssätt tas särskild hänsyn till nordliga regioner med mycket låg befolkningstäthet inom sammanhållningspolitiken. Idag innebär det en särskild tilldelning medel inom ramen för *Europeiska regionala utvecklingsfonden*, ERUF. De nordliga regionerna har också ett undantag från den tematiska koncentrationen vilket innebär att Mellersta Norrland kan göra infrastruktursatsningar. Region Jämtland Härjedalen skulle gärna vilja göra fortsatta satsningar i infrastruktur och för att kunna göra det behöver vi fortsatt undantag från tematisk koncentration. EU-kommissionen är tydlig i sin kommunikation: den svenska statens infrastrukturbudget är mycket stor i förhållande till medlen i den Europeiska regionala utvecklingsfonden och kommissionen ser därför inget mervärde i att ERUF skulle användas till investeringar i infrastruktur. Eftersom Sveriges regering inte prioriterar infrastruktursatsningar i Jämtland Härjedalen och beräkningsmodeller korrelerar mer med antal invånare per län än länets geografi och antal meter väg är vägunderhållet i Jämtland Härjedalen kraftigt eftersatt. Vår region är i behov av kraftigt ökade väganslag inom ramen i statsbudgeten de närmaste åren om vi ska kunna upprätthålla ett acceptabelt och trafiksäkert vägnät. Vi vill även påtala att beräkningsmodellerna gällande regionala väganslag är i akut behov av revidering. Modellerna behöver ta betydligt mer beaktande till geografi, klimat och antal meter väg. Detta är avgörande för den regionala utvecklingen. Utifrån detta är det också viktigt att vi fortsättningsvis har möjlighet att själva kunna göra insatser med ERUF.

Landsbygdsutveckling i det regionala utvecklingsarbetet

I den strukturanalys som genomförs har vi tittat på de inomregionala skillnaderna geografiskt och funktionellt. Sju olika geografiska strukturer har identifierats varav en av dessa är *Landsbygderna* som kännetecknas av att de är stora och glesa. Andra geografiska strukturer är till exempel *Fjällområden*, *Skogs- och vindkraftsområden* och *Östersund/Storsjöområdet*. De olika geografiska strukturerna överlappar och är beroende av varandra men har olika behov av insatser för att utvecklas. Landsbygdsutveckling och regional utveckling är integrerade med varandra och det går inte att bara fokusera på något av de. Vi vill arbeta tillsammans med nationell nivå med utvecklingen av hur detta ska fungera på bästa sätt.

Garantisystem för företag som inte får lån i banker

I rapporten *Finansiering för nya företag på landsbygden – brister och möjligheter* från 2019 har Landsbygdsnätverket sammanfattat forskning om hur finansieringsmarknaden ser ut för landsbygdsföretagare. Längre geografiskt avstånd till banker innebär sämre tillgång till investeringskapital. Sedan mitten av 1990-talet har hälften av landets bankkontor lagts ned vilket är ett problem eftersom forskning visar att närhet till bankkontor har en positiv inverkan på antalet nybildade företag. För att en bankman ska göra en korrekt bedömning av företagares affärsplaner och återbetalningsförmåga är god lokalkännedom en viktig kompetens. Företag på små arbetsmarknader upplever att investeringar hämmas beroende på att företagets säkerheter värderas utifrån företagets lokalisering och inte utifrån produkter, kassaflöde, och vilka affärer företaget faktiskt gör.

Europeiska Investeringsfonden har tagit fram ett förslag till ett garantisystem som syftar till att reducera de effekter som näringslivet påverkas av i glest befolkade regioner genom att underlätta finansiering av investeringar. Tillsammans med Västerbotten vill vi utveckla möjligheten för våra företag i glesa strukturer att göra finansiering av investeringar och vi behöver stöd i arbetet med att skapa dessa förutsättningar.